

หน่วยที่ 5 กฎหมายแรงงานด้านเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เครื่องจักร หม้อน้ำ และไฟฟ้า

กฎหมายความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานมีเจตนารมณ์เพื่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการแต่งตั้งหรือการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานในสถานประกอบกิจการให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านความปลอดภัยในการทำงาน และสร้างเสริมความปลอดภัยในการทำงาน ป้องกันการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน รวมทั้งลดความเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงานและลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่ปลอดภัยหรืออุบัติเหตุ

นายจ้างต้องมีแนวปฏิบัติที่สำคัญเพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานหรือดำเนินการเพื่อยืนยันว่า ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 เพื่อให้มีผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัยในการทำงานในสถานประกอบกิจการ ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในระบบทวิภาคีระหว่างนายจ้าง และลูกจ้างในสถานประกอบกิจการ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความร่วมมืออันดีระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการ

สาระสำคัญของกฎหมาย

1. การจัดให้มีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานในการปฏิบัติงานของลูกจ้าง อย่างน้อยต้องมี ขั้นตอนปฏิบัติงานที่ปลอดภัย
2. กรณีที่มีลูกจ้างของผู้รับเหมาต้องจัดให้มี ต้องจัดให้มีข้อบังคับและคู่มือความปลอดภัยสำหรับผู้รับเหมาด้วย
3. ลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ หรือเปลี่ยนงาน ต้องจัดให้มีการอบรมความปลอดภัยในการทำงาน
4. มอบหมายให้ลูกจ้างไปทำงานซึ่งอาจเสี่ยงอันตราย ต้องมีการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับอันตราย และวิธีการป้องกัน ก่อนทำงาน
5. ลูกจ้างระดับหัวหน้างานและระดับบริหารต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างานและระดับบริหาร ถ้าบริษัทไม่มีเจ้าหน้าที่ ระดับบริหาร นายจ้างต้องเป็น เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหารเอง
6. สถานประกอบกิจการการที่มีลูกจ้าง 29- 49 คน ต้องแต่งตั้งลูกจ้าง 1 คน เป็น จป. ระดับเทคนิค
สถานประกอบกิจการการที่มีลูกจ้าง 50- 99 คน ต้องแต่งตั้งลูกจ้าง 1 คน เป็น จป. ระดับเทคนิคขั้นสูง
สถานประกอบกิจการการที่มีลูกจ้าง 100 คนขึ้นไป ต้องแต่งตั้งลูกจ้าง 1 คน เป็น จป. วิชาชีพ
หรือกิจการทำเหมืองแร่ เหมืองหิน ปีโตรเลียม ปีโตร เคมี ที่มีลูกจ้าง 2 คนขึ้นไป ต้องมี จป. วิชาชีพ
7. สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
8. นายจ้างต้องสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน และต้องไม่กระทำการใดๆ อาจเป็นผลให้คณะกรรมการความปลอดภัย ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้
9. นายจ้างต้องปิดประกาศรายชื่อและหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ เพื่อให้ลูกจ้างได้รับทราบ
10. ลูกจ้างตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปต้องจัดให้มีหน่วยงานความปลอดภัย หรือ 2 คน ขึ้น ในกิจการเหมืองแร่ เหมืองหิน ปีโตรเลียม ปีโตรเคมี ภายหลังพนักงานน้อยกว่า 200 จะยุบหน่วยงานไม่ได้
11. หัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัยต้องเป็น/ เคยเป็น จป. วิชาชีพหรือ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับอื่นๆ ที่เคยผ่านการอบรม
12. นายจ้างส่งรายงานผลการดำเนินงานของ จป ทุก 3 เดือน สำเนาบันทึกรายงานเก็บไว้ 2 ปี

คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานมีหน้าที่ ดังนี้

1. พิจารณา นโยบายและแผนงานด้านความปลอดภัยในการทำงานรวมทั้งความปลอดภัยนอกงาน เพื่อป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุ การประสบอันตราย การเจ็บป่วยหรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือความปลอดภัยในการทำงาน
2. รายงานและเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน มาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้าง เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ผู้รับเหมาและบุคคลภายนอกที่เข้ามาปฏิบัติงานหรือเข้ามาใช้บริการในสถานประกอบกิจการ
3. ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบกิจการ
4. พิจารณาข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งมาตรฐานด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบกิจการเสนอนายจ้าง
5. ดำเนินการปฏิบัติการด้านความปลอดภัยในการทำงาน และตรวจสอบสถิติการประสบอันตรายที่เกิดขึ้นในสถานประกอบกิจการนั้น อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
6. พิจารณาโครงการหรือแผนการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน รวมถึงโครงการหรือแผนการฝึกอบรมเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านความปลอดภัยของลูกจ้าง หัวหน้างาน ผู้บริหาร นายจ้าง และบุคลากรทุกระดับเพื่อเสนอความเห็นต่อนายจ้าง
7. วางระบบการรายงานสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยให้เป็นหน้าที่ของลูกจ้างทุกคนทุกระดับ
8. ติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอนายจ้าง
9. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี รวมทั้งระบุปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเมื่อปฏิบัติหน้าที่ครบ 1 ปี เพื่อเสนอนายจ้าง
10. ประเมินผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบกิจการ
11. ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย

กฎหมายความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร คือประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ลงวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2519 ได้กำหนดการจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร มีดังนี้

1. เครื่องจักรที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเครื่องจักรดังนี้
  - ต้องมีสายดินเพื่อป้องกันกระแสไฟฟ้ารั่วตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยทางไฟฟ้า
  - เครื่องจักรสำหรับป้อนหรือตัดวัสดุที่ใช้มือป้อน ต้องมีสวิทช์สองแห่งห่างกันเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานต้องเปิดสวิทช์พร้อมกันทั้งสองมือ
2. เครื่องจักรสำหรับป้อนวัสดุซึ่งใช้น้ำหนักเหวี่ยงให้ติดตั้งตัวน้ำหนักเหวี่ยงไว้สูงเหนือศีรษะพอสมควรเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงาน หรือจัดทำเครื่องป้องกันอย่างหนึ่งอย่างใดให้มีความปลอดภัยต่อลูกจ้าง
3. เครื่องจักรสำหรับป้อนวัสดุโดยใช้เท้าเหยียบ ต้องมีที่ปักเท้าและมีที่ครอบป้องกันเพื่อไม่ให้มีการเหยียบโดยไม่ตั้งใจ
4. เครื่องจักรสำหรับป้อนวัสดุโดยใช้มือป้อน ต้องมีเครื่องป้องกันมือให้พ้นจากแม่ป้อนหรือจัดหาเครื่องป้อนวัสดุแทนมือ
5. เครื่องจักรชนิดอัตโนมัติ ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร ดังนี้

- ต้องมีสีเครื่องหมายปิด เปิด ที่สวิตช์อัตโนมัติตามหลักสากล เช่น สวิตช์เปิดใช้สีเขียว ส่วนสวิตช์ปิดใช้สีแดง เป็นต้น
  - มีเครื่องป้องกันมิให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดกระทบสวิตช์เพื่อป้องกันการกระทบสวิตช์และเป็นเหตุให้เครื่องจักรทำงานโดยมิได้ตั้งใจ
6. เครื่องจักรที่มีการถ่ายทอดพลังงาน โดยใช้เพลลา สายพาน ปูลเล ไฟลิ่งวีล ต้องมีตะแกรงเหล็กเหนียวครอบส่วนที่หมุนได้และส่วนส่งถ่ายกำลังให้มิดชิด ถ้าส่วนที่หมุนได้หรือส่วนส่งถ่ายกำลังสูงกว่า 2 เมตร ต้องมีตะแกรง หรือรั้วเหล็กเหนียวสูงไม่ต่ำกว่า 2 เมตรกั้นล้อมให้มิดชิด
  7. ใบเลื่อยวงเดือนที่ใช้กับเครื่องจักร ต้องมีที่ครอบใบเลื่อยส่วนที่สูงเกินกว่าพื้น โต๊ะหรือแท่น
  8. เครื่องจักรที่ใช้เป็นเครื่องลับ ฝน หรือแต่งผิวโลหะ ต้องมีเครื่องปิดบังประกายไฟหรือ เศษวัตถุกระเด็นเข้าตาหรือถูกร่างกาย

ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับหม้อน้ำ 2534

“หม้อน้ำ” หมายความว่า ภาชนะปิดที่ใช้ผลิตน้ำร้อนหรือน้ำไอน้ำที่มีความดันสูงกว่าบรรยากาศ โดยใช้ความร้อนจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงหรือจากไฟฟ้าหรือจากพลังงานนิวเคลียร์

“หม้อน้ำทำความร้อน” หมายความว่า หม้อน้ำที่ใช้ผลิตไอน้ำความดันไม่เกิน 1 บาร์ หรือน้ำอุณหภูมิ ไม่เกิน 120 องศาเซลเซียส หรือน้ำร้อนความดันไม่เกิน 10 บาร์

“หม้อน้ำมือสอง” หมายความว่า หม้อน้ำที่เปลี่ยนทั้งเจ้าของและที่ตั้งหลังจากใช้ครั้งแรก

“หม้อน้ำที่ย้ายที่ตั้ง” หมายความว่า หม้อน้ำที่ถอดออกจากที่ตั้งเดิมและติดตั้งอีกครั้ง ณ ที่เดิมหรือติดตั้ง ณ ที่ติดตั้งใหม่โดยไม่เปลี่ยนเจ้าของ

“ผู้ควบคุม” หมายความว่า ผู้ที่นายจ้างจัดให้มีหน้าที่ควบคุมการทำงานและการใช้หม้อน้ำ

“การดัดแปลง” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงหม้อน้ำที่เป็นการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดที่สำคัญไปจากการออกแบบเดิม ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ใช้หม้อน้ำ

“การตรวจสอบ” หมายความว่า การตรวจอย่างละเอียดด้วยสายตา และเครื่องมือทั้งภายในและภายนอกหม้อน้ำโดยเปิดฝาต่างๆ ในขณะที่หยุดใช้งานหม้อน้ำ รวมถึงการตรวจการทำงานของอุปกรณ์ประกอบต่างๆ ตลอดจนการทดสอบเกี่ยวกับความแข็งแรงของหม้อน้ำ

- นายจ้างจัดให้มีการตรวจ ทดสอบและรับรองความปลอดภัยในการใช้งานของหม้อน้ำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยวิศวกรเครื่องกลประเภทสามัญวิศวกร วุฒิวิศวกรหรือผู้ได้รับอนุญาตพิเศษให้ตรวจสอบหม้อน้ำ

- กรณีมีการซ่อมที่มีผลต่อความแข็งแรงของหม้อน้ำต้องเป็นไปตามหลักวิชาการด้านวิศวกรรมทั้งการเลือกใช้วัสดุ
- เมื่อนายจ้างพบหรือได้รับแจ้งว่ามีการชำรุดเสียหายของหม้อน้ำที่มีผลต่อความปลอดภัยในการทำงานจะต้องหยุดใช้หม้อน้ำนั้นทันทีจนกว่าจะได้มีการแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยเสียก่อน
- ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างใช้หม้อน้ำที่อยู่ในสภาพที่ไม่ปลอดภัยในการทำงาน
- จัดให้มีการติดตั้งหม้อน้ำและอุปกรณ์ประกอบและทดสอบก่อนใช้งานโดยวิศวกรเครื่องกลประเภทสามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกร แล้วแต่กรณีตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม
- กรณีใช้หม้อน้ำ มือสอง อัดน้ำทดสอบด้วยความดัน 1.5 เท่าของความดันที่ปรับตั้งลิ้นนิริภัยเปิดแต่ไม่เกิน 1.5 เท่าของความดันที่ออกแบบ ความดันที่ใช้งานอยู่ระหว่าง 4 หรือ 5 บาร์ให้อัดน้ำทดสอบด้วยความดัน 8 บาร์ ถ้าความดันที่ใช้งานต่ำกว่า 4 บาร์ให้อัดน้ำทดสอบที่ความดัน 2 เท่าของความดันใช้งานสูงสุด

คุณสมบัติของผู้ควบคุมหม้อน้ำ

ผู้ควบคุมหม้อน้ำคือ ผู้ที่นายจ้างจัดให้มีหน้าที่ควบคุมการทำงานการใช้หม้อน้ำมีคุณสมบัติ โดยต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งได้แก่

1. ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างยนต์หรือช่างกลโรงงาน หรือ
2. เป็นช่างผู้ชำนาญงานที่ผ่านการทดสอบจากสถาบันของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันอื่นซึ่งทางราชการรับรองว่าเป็นผู้สามารถควบคุมหม้อน้ำได้ หรือ
3. เป็นช่างผู้ชำนาญงานที่ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของวิศวกรเครื่องกลตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม

นายจ้างจัดให้ลูกจ้างที่ทำ งานเกี่ยวกับหม้อน้ำสวมใส่แว่นตา หน้ากาก เครื่องป้องกันเสียง ที่ป้องกันความร้อน รองเท้าพื้นยางหุ้มส้นหรือเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอื่น ๆ ตามสภาพและลักษณะของงานและให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติงานของสถานประกอบการตลอดเวลาที่ลูกจ้างปฏิบัติงานนั้น

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 (7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พุทธศักราช 2515

“**ฉนวน**” หมายความว่า ฉนวนไฟฟ้า คือ วัสดุที่มีคุณสมบัติในการกั้น หรือขัดขวางต่อการไหลของกระแสไฟฟ้า หรือวัสดุที่กระแสไฟฟ้าไม่สามารถไหลผ่านได้ง่าย เช่น ยาง ไฟเบอร์ พลาสติก ฯลฯ

“**แรงดัน**” หมายความว่า แรงดันไฟฟ้า คือ ค่าความต่างศักย์ของไฟฟ้าระหว่างสายกับสาย หรือสายกับดินหรือระหว่างจุดหนึ่งกับจุดอื่นๆ อีกแห่งหนึ่ง โดยมีหน่วยวัดค่าความต่างศักย์เป็น โวลท์

“**กระแส**” หมายความว่า กระแสไฟฟ้า คือ อัตราการไหลของอิเล็กตรอนในวงจรไฟฟ้าจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยมีหน่วยวัดเป็นแอมแปร์

“**เครื่องกำเนิดไฟฟ้า**” หมายความว่า เครื่องจักรที่เปลี่ยนแปลงพลังงานกลเป็นพลังงานไฟฟ้าใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า

“**มอเตอร์**” หมายความว่า เครื่องเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานกล ใช้ในการขับเคลื่อนเครื่องจักร หรือเครื่องมือกลอื่นๆ ทำให้เกิดการหมุน การจุด การดึงเพื่อให้เกิดพลังงาน

“อุปกรณ์ไฟฟ้า” หมายความว่า เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือเครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้า เป็นต้นกำลัง หรือเป็นส่วนประกอบ หรือใช้ เกี่ยวเนื่องกับ ไฟฟ้า

“ขดลวดจำกัดกระแส (Reactor)” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับจำกัดกระแสไฟฟ้า

“เครื่องปรับแรงดัน (Regulator)” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับปรับแรงดันไฟฟ้า

“หม้อแปลง” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้เปลี่ยนแรงดันไฟฟ้าสูงขึ้นหรือต่ำลง โดยการ เหนี่ยวนำของแม่เหล็ก

“หม้อแปลงเครื่องวัด (Instrument Transformer)” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับแปลงกระแส หรือแรงดัน เพื่อใช้กับ เครื่องมือและอุปกรณ์ควบคุมเครื่องป้องกันระบบไฟฟ้า

“สวิตช์หรือเครื่องตัดกระแส” หมายความว่า เครื่องเปิดปิดวงจรไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ทำหน้าที่ตัดวงจรไฟฟ้า อาจจะ ทำงานโดยอาศัยอำนาจแม่เหล็กหรือทำงานโดยใช้มือสับโยกก็ได้

“แผงสวิตช์” หมายความว่า แผงที่รวมของสวิตช์ต่างๆ มีหน้าที่รับไฟฟ้าจากต้นกำเนิด และแจกจ่ายไปยังสายวงจรต่าง ๆ

“ฟิวส์” หมายความว่า เครื่องตัดวงจรไฟฟ้า โดยอาศัยการหลอมละลายของโลหะ

“สายเคเบิล” หมายความว่า สายตัวนำหุ้มด้วยฉนวนสายเดี่ยว หรือหลายสายรวมกัน และอาจจะมีสิ่งอื่นห่อหุ้มอยู่อีกชั้นหนึ่ง เพื่อความแข็งแรงทนทานด้วยก็ได้

“สายอ่อน” หมายความว่า สายเคเบิลอ่อน ที่ตัวนำมีพื้นที่หน้าตัดไม่เกิน 4 ตารางมิลลิเมตร

“สายดิน” หมายความว่า ตัวนำที่ต่อจากโครงโลหะของอุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือสิ่งที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะนำกระแสไฟฟ้า ที่ไม่ต้องการให้ไหลลงสู่ดิน

“สายศูนย์ (Neutral)” หมายความว่า สายใดสายหนึ่ง ในระบบไฟฟ้าสามสายหรือสี่สายซึ่งแรงดันไฟฟ้าระหว่างสายนั้นไปยัง สายอย่างน้อยอีก 2 สายต้องเท่ากันและสายนั้นต้องต่อลงดินสำหรับระบบไฟฟ้า 2 สาย ถ้าสายใดสายหนึ่งไม่ได้ต่อมาจากสาย ศูนย์ของวงจรอื่นแล้ว ให้กำหนดเอาสายนั้นเป็นสายศูนย์ได้ และสายนั้นต้องต่อลงดินด้วย

“สายล่อฟ้า” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ติดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากฟ้าผ่า ซึ่งจะต้อง ประกอบด้วยหลักล่อฟ้า สายนำประจุ ตัวจับยึดสายนำประจุและหลักดิน

“สายนำประจุ (Conductor)” หมายความว่า สายตัวนำที่ติดตั้งไว้เพื่อนำประจุไฟฟ้าระหว่างหลักล่อฟ้ากับดิน

“หลักล่อฟ้า (Air Terminal)” หมายความว่า หลักโลหะติดตั้งที่ส่วนบนของโครงอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง และมีโลหะปลายแหลมเพื่อคายประจุไฟฟ้า หรือหลักอย่างอื่นที่มีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน

“หลักดิน (Ground Rod)” หมายความว่า แท่งโลหะซึ่งปักลงไปในดินเพื่อนำประจุหรือกระแสไฟฟ้าให้ไหลลงสู่ดิน

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงาน โดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึง ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้างไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวแต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้เป็นการประจำ

“ลูกจ้างชั่วคราว” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้ไม่เป็นการประจำ เพื่อทำงานอันมีลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นการจร หรือเป็นไปตามฤดูกาล

กฎหมายความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าคือ ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2522 ได้กำหนดชนิดหรือประเภทของอุปกรณ์ไฟฟ้าหรือสิ่งที่สายดิน มีดังนี้

1. สายศูนย์
2. อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ที่มีเปลือกหุ้มภายนอกเป็นโลหะ
3. ส่วนที่เป็นโลหะของแผงสวิตช์ หม้อแปลงไฟฟ้า หม้อแปลงเครื่องวัด ขดลวดจำกัดกระแส และเครื่องปรับแรงดัน รวมทั้งท่อ ข้อต่อ หัวต่อ ก่อ่ง ตู้ และส่วนประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินสายไฟฟ้า รั้วโลหะของหม้อแปลงไฟฟ้า
4. เครื่องมือไฟฟ้าชนิดถือหรือชนิดเคลื่อนย้ายได้ ต้องมีสายดินติดอยู่ที่ครอบโลหะของเครื่องมือตัวอย่างถาวร ยกเว้นเป็นแบบที่มีฉนวนหุ้ม 2 ชั้น และประทับคำว่า ฉนวน 2 ชั้น หรือเครื่องมือที่ใช้ไฟฟ้าที่มีแรงดันไม่เกิน 50 โวลต์ ซึ่งต่อจากหม้อแปลงแบบแยกขดลวด และขดลวดทางด้านแรงต่ำไม่ได้ต่อลงดินหรือใช้กับวงจรที่ใช้เครื่องตัดกระแสไฟฟ้ารั้วอัตโนมัติ (Ground Fault Circuit Interrupter)
5. ปล่องควันที่เป็นโลหะ ปล่องควันที่เป็นอิฐก่อหรือคอนกรีต ถึงซึ่งเก็บของเหลวไวไฟหรือก๊าซไวไฟ

คู่มือการทนายบเพิ่มเติม